

John F. Farber

(Färber Jancsi, 23.08.1925, Timișoara – 26.02.2024, New York City)

Chimist, acționar principal la ICC Industries, la compania „Azur”, Timișoara, ș.a.

S-a născut într-o familie evreiască în Timișoara. Părinții frecventau Sinagoga din Cetate, din centrul orașului, bunicii pe cea din cartierul Fabric. Bernát Färber, bunicul lui, a fost proprietarul unui magazin angro de textile în Fabric și membru în conducerea comunității evreiești din Cetate și Fabric după unirea lor în 1935. El a intrat în posesia Palatului Neuhaus/Färber, Piața Victoriei nr. 4, curând după finisarea ei. Tatăl lui John, Eugen Färber, făcea comerț cu vopsele. În 1923 a început producția pe malul Begăi, înființând „Fabrica Unită de Lacuri & Vopsele”, înregistrată în registrul comerțului în 1931. József Taussig, cumnatul lui, a achiziționat o fabrică de solvenți, care a devenit mai târziu întreprinderea „Solventul”.

Familia locuia într-o clădire superbă în Piața Operei, lângă Lloyd, în centrul orașului Timișoara. Jancsi Färber este elev la Liceul Israelit, având ca profesori, printre alții, pe rabinul Dr. Ernest Neumann, pe Maria Neumann, profesoară de matematică și pe Francisc Frucht, cunoscut sub pseudonimul său de poet, Anavi Adam. În timpul anilor războiului, este unul din conducătorii Cercului cultural de la Liceul Israelit care era un refugiu cultural pentru tineretul evreiesc care nu avea acces la instituțiile de cultură. În anii 1943-1944 este deportat în detașamente de muncă obligatorie.

Este absolvent al Facultății de Chimie din Cluj. În timpul studenției lucrează ca laborant în fabrica tatălui. În 1948, fabrica este naționalizată. Tatăl său este arestat și eliberat după ce semnează o declarație prin care se recunoaște vinovat, fiind „exploatare” și președintele Asociației fabricanților timișoreni. Fuge peste graniță într-un vagon cu fân, iar Jancsi, 23 de ani, sora lui, 20 de ani, și mama lui trec frontiera noaptea, prin Carei, localitate în nord-vestul României. Din Ungaria ajung la Viena, unde mama deschide împreună cu o mătușă un atelier de modă. Este o experiență traumatică pentru întreaga familie.

De la Viena, după o scurtă ședere în Israel, John Farber ajunge la New York, unde își face doctoratul în chimie la Polytechnic Institute of Brooklyn. În 1953, se căsătorește cu Maya Kleyman, originară tot din Timișoara. Din această căsnicie se nasc patru copii: Sandra, Deborah, Michael și Claudia.

Lucrează la firma de textile a socrului său, Leslie Kleyman, care a întemeiat firma Leslie Kleyman Corporation în 1950.

În **1952**, John Farber dezvoltă în cadrul firmei **departamentul de produse chimice**. Firma adoptă numele de [ICC Industries](#) și devine unul din cele mai mari conglomerate chimice din SUA, având poziția 148 Forbes Private Company List în 2012, cu vânzări de \$3 miliarde. Firma are birouri în SUA, Europa, Orientul Apropiat și Asia și deține numeroase fabrici de produse chimice, farmaceutice și de mase plastice pe toate continentele. ICC Industries este proprietatea familiei Farber.

[Frutarom](#), companie israeliană, unul din cei 10 cei mai mari producători de arome și ingrediente speciale din lume, a aparținut de ICC.

În 1999, ICC cumpără fosta fabrică a familiei Farber care în anul 1948 a fost expropriată și și-a continuat activitatea sub denumirea Fabrica de lacuri și vopsele „Azur” din Timișoara.

În 2013, John F. Farber este [inclus în lista Forbes 400](#) a celor mai bogați americani, fiind unul dintre cei 39 de americani născuți în afara SUA de pe această listă. Este tipic pentru John F. Farber că nu a manifestat nicio satisfacție la auzul acestei vești și a refuzat să acorde interviuri.

Istoricul întreprinderii Azur

1844 – Anul înființării companiei ca manufactură de lumânări și săpun sub denumirea: Fabricile Unite de Ulei și Săpun SA.

1923 – Eugen Farber înființează o societate comercială care are ca obiect de activitate comerțul cu vopsele. În anul 1925, condițiile de import devenind foarte grele, se decide transformarea societății comerciale în societatea industrială, Fabrica Unită de Lacuri și Vopsele.

1942 – Începutul producției de rășini sintetice

1948 – Fabrica trece în proprietatea statului, sub denumirea „Azur”

1999 – Este acționar majoritar (75,01%) la „ICC Industries” Inc. din New York. Fabrica revine astfel, după 50 de ani, în proprietatea familiei Farber. Cu ocazia a 15 ani de la achiziția întreprinderii, John Farber declară: “În 1999, după lungi negocieri, am reușit să readuc în proprietatea familiei mele fabrica pe care tatăl meu a înființat-o în 1923 și pe care a condus-o și dezvoltat-o până la momentul fatidic al naționalizării din 1948” (Dr. John J. Farber în [Azur – 15 ani de la privatizare](#))

2003 – Societatea Română pentru Asigurarea Calității certifică sistemul de management al calității conform standardului ISO 9001 și sistemul de management al mediului conform ISO 14001

2008 – Azur își împarte activitatea pe 2 divizii: Divizia Vopsele, Rășini și Divizia Compozite

2009 – Se implementează sistemul de management al sănătății și securității ocupaționale OHSAS 18001 care a fost certificat de către SRAC

2009 – Azur inaugurează o nouă linie tehnologică automată pentru produse pe bază de apă

2012 – Se implementează standardul ISO 22000 pentru sistemul de management al siguranței alimentului în cadrul instalației “Frutarom”, certificat de către SRAC.

Surse

Compania „Azur” la Timișoara

<http://www.azur.ro/>

ICC Industries Inc.

<http://www.iccindustries.com/About>

Frutarom, one of the ten largest [flavor](#) and [fragrance](#) companies in the world

<http://en.wikipedia.org/wiki/Frutarom>

Milionarii fac și investiții sentimentale. Americanul John Farber răscumpără fabrica tatălui său după 50 de ani

<http://www.agenda.ro/senzational-2-2/9103>

Meet John Farber: The Forbes 400 Newcomer Behind a Chemical Conglomerate

<http://www.forbes.com/sites/liyanchen/2013/09/20/meet-john-farber-the-forbes-400-newcomer-behind-a-chemical-conglomerate/>

Azur Timișoara, tradiția unui brand de succes în Banat și reprezentativ în toată țara
<http://www.tion.ro/azur-timisoara-traditia-unui-brand-de-succes-in-banat-si-reprezentativ-in-toata-tara-p/1466978>

Azur – 15 ani de la privatizare
<http://www.tion.ro/azur-15-ani-de-la-privatizare-traditia-continua-p/1465351>

Vor 170 Jahren Azur Vorgänger stellten Seife und Kerzen her
<http://www.adz.ro/artikel/artikel/vor-170-jahren-azur-vorgaenger-stellten-seife-und-kerzen-her/>

Tomi si Rolla Laszlo, Din amintirile noastre
http://www.bit2006.org/TRL_Din_amintirile_noastre_5214.pdf

A Celebration of Life: Dr. John Farber
Eulogies, video interview with Dr. John Farber, family photos
<https://www.legacycelebrated.com/dr-john-farber/>